

جل جلالہ
منہاج الکرم

دست نوشته های عزیزی اخلاقی

مرحوم آیت الله میرزا عبد الکرم حق شناس تبریزی

به کوشش: غلام حسن نجفی

سر شتاب

نام و عنوان: دید آوری

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شاہکی

وضعیت فهرست نویسی

موضوع

موضوع:

مو وع

موضوع

دده بندې کنگره

وده بندي ديوي

شماره کتابشناسی ملی

: بخش، غلامحسین، ۱۳۵۳ -

: منہاج الکریم / مولف غلامحسین بخش

: تہران: منشور صلح، ۱۳۹۴.

: ۲۶۴ ص.

971-6.-9715.-V-9:

فيما :

ق آ ن - اخلاق

احادیث اخلاق:

اخلاق اسلامي:

احادیث شعبه

BP ٢٤٨ / ج ٣٥ م ٨ ١٣٩٣:

۲۹۷/۶۱ :

३६४६५. :

انتشارات منشور صلح

منه‌اج‌الکریم (دست‌نوشته‌های اخلاقی - عرفان آینه‌ی شناس تهرانی)

بازخوانی، تحقیق و مآخذیابی: غلام حسن بخشی

صفحہ آرائی، طراحی جلد: غلام حسن بخشی

تذہیب: احمد علی نامور

ناشر: منشور صلح

تہیہ شدہ در: واحد پژوهش مدرسه علمیه سطح عالی آیت الله حق شناس (قم)

با همکاری موسسه پژوهشی و انتشاراتی منشور فرهنگ صلح

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴ چاپ اول

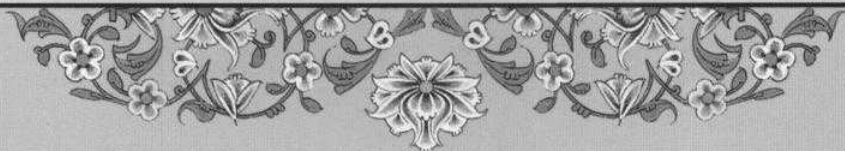
شایک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۸۵۰-۷-۹

شمارگان ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۵۰ هزار تومان

آدرس: تهران - پل کریم خان زند - خیابان ایرانشهر - پلاک ۱۹۷ ساختمان کسری - طبقه ۴ جنوبی

تلفن: ۰۹۳۰۰۱۳۱۲۱ - ۰۹۱۲۴۹۸۴۵۰۷ - ۸۶۰۷۰۳۸۰ آدرس اینستاگرام: [Instagram.me/manshour.solh](https://www.instagram.com/manshour.solh)

فهرست تفصیلی مطالب

مقدمه

زندگی نامه آیت الله حق شناس^(ره) از زبان خودشان

جلسه ۱: سعی در اصلاح نفس / ولایت امیرمؤمنان^(ع) / ایمان و توکل دو راه نجات از نفس و شیطان

جلسه ۲: رفع موانع ارتباط با پروردگار / موانع استجاب دعا / تبیین جایگاه دنیا

جلسه ۳: توجه به آخرت / قبض و بسط قلب / آثار و برکات نماز شب / آثار منفی توجه به دنیا / یاری خدا در مبارزه با نفس

جلسه ۴: دو جزء اساسی دین / مسئولیت ما در مقابل اعضاء و جوارح

جلسه ۵: پادشاه اعضاء بر علیه انسان در قیامت / مناجات بنده با خدا و قطع تعلقات / توکل

جلسه ۶: با 'ترین هدیه / تأثیر احادیث ائمه^(ع) در انسان / آمادگی برای کوچ از دنیا

جلسه ۷: گذشته از من در 'ه / توجه به اصلاح آخرت و اعراض از دنیا

جلسه ۸: اشتیاق و محبت پروردگار به بندگانش / صبر در مبارزه با نفس برای رسیدن به اهداف بلند

جلسه ۹: حیات قلب در فراوان 'ناده / ائمه / پیروی نفس / نقش موعظه در زنده شدن قلب / گناه با نعمت خدا

جلسه ۱۰: پرهیز از پیروی نفس / مسأله حیرت / حیرت الهی / فرمایشاتی از امیرمؤمنان^(ع)

جلسه ۱۱: تلاش شیطان برای فراموش کردن توبه

جلسه ۱۲: فقراتی از نامه امیرمؤمنان به امام حسن^(ع) (استجاب دعا، توبه و...)

جلسه ۱۳: ادامه ی نامه امیرمؤمنان به امام حسن^(ع) / دعا، عرضه حاجات به پروردگار و...

جلسه ۱۴: دعا و برخی آداب و شرایط آن

جلسه ۱۵: استغفار و دعا در شب جمعه / پرده پوشی پروردگار نسبت به 'ندگان

جلسه ۱۶: حقیقت عبادت و بندگی / انواع عبادت در اخلاق ناصری

جلسه ۱۷: شب قدر / آثار برخی گناهان در فرمایش پیامبر^(ص)

جلسه ۱۸: آثار گناهان در عدم استجاب دعا، نزول بلاء و... / تعادل در خوف و رجاء / عبارت دعا ابوحزمه

جلسه ۱۹: در اوصاف توبه کنندگان / موانع استجاب دعا / عقوق والدین

جلسه ۲۰: گناهانی که امید انسان را از خدا قطع می کند / استجاب دعا با توسل به اهل بیت^(ع)

جلسه ۲۱: آثار و برکات رفتن به مسجد

جلسه ۲۲: دعا و استغفار در ماه رمضان / موقعیت روزه داران در ماه رمضان

جلسه ۲۳: اشعاری در باب مبارزه با نفس و ترک دنیا / قطع امید از خلاق برای استجاب دعا

جلسه ۲۴: مواعظی از نهج البلاغه در ترک دنیا و توجه به آخرت

جلسه ۲۵: عباراتی از نهج البلاغه در باب: جهاد، مبارزه با نفس، تأسی به پیامبر، خطبه همام و...

جلسه ۲۶: خطبه‌ای از نهج البلاغه در توجه به آخرت و ترک دنیا/ نامه‌ی امیرمؤمنان^(ع) به عثمان بن حنیف

جلسه ۲۷: احادیث منتخب راجع به: نوع برخورد با مردم/ آثار توجه به دنیا و بی‌توجهی به آن

جلسه ۲۸: اهمیت نماز/ استغفار/ غیبت/ صلوات بر محمد و آل محمد^(ع) برای پاک شدن گناهان

جلسه ۲۹: عرض‌های اعمال بر پیامبر و ائمه/ مناجات پروردگار با حضرت موسی^(ع)/ جایگاه و عظمت مقام اهل بیت^(ع)

جلسه ۳۰: اثر گناه در محروم شدن از نعمت الهی/ سخن گفتن امیرمؤمنان^(ع) با اهل قبور (تقوی)

جلسه ۳۱: محاسبه‌ی نفس

جلسه ۳۲: بی‌توجهی مردم به علماء/ منتظران در دوران غیبت/ مباحثی از تفسیر مقتنیات الدرر.

جلسه ۳۳: عبارتی از دعای کمیل/ دل شکسته/ اوصاف مردم آخرالزمان/ فضیلت شیعه امیرمؤمنان^(ع)/ سحرخیزی

جلسه ۳۴: اهمیت نماز اول وقت در دور شدن شیطان/ محبت الهی/ دروی از شهوات دنیا

جلسه ۳۵: اهمیت حج/ شعبان و رمضان/ نشانه‌ی حب الهی (حدیث قدسی)/ جایگاه علم و علماء

جلسه ۳۶: ترجمه به معنی ماه رمضان/ شعر و مناجات در شب ۲۱ رمضان

جلسه ۳۷: شرایط استغفار/ شعر/ مناجات در شب ۲۳

جلسه ۳۸: سحرخیزی/ مناجات با پروردگار/ دفع عذاب به احترام سحرخیزان/ اهمیت استغفار در رفع بلاها

جلسه ۳۹: فقراتی از زیارت امام حسین^(ع)

جلسه ۴۰: تبیین موقعیت دنیا/ شرایط و موانع استغفار

جلسه ۴۱: مواعظی از نهج البلاغه

جلسه ۴۲: اسوه بودن پیامبر^(ص) (عباراتی از نهج البلاغه)

جلسه ۴۳: اسوه بودن پیامبر^(ص) (عباراتی از نهج البلاغه)

جلسه ۴۴: حدیث قدسی در باب ترک دنیا و توجه به آخرت/ روایات در باب ادب و عمل صالح (ارشادالقلوب)

جلسه ۴۵: فقراتی از دعای مکارم الاخلاق/ روایاتی راجع به دنیا و آخرت

جلسه ۴۶: روایاتی در باب مبادرت به عمل صالح و شرایط امید به خدا (ارشادالقلوب)

جلسه ۴۷: اهمیت خدمت به خلق/ داستان توبه‌ی آدم

جلسه ۴۸: توسل به سیدالشهداء^(ع)/ نفس/ علم نافع

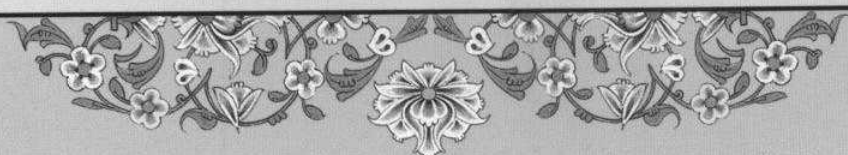
جلسه ۴۹: اشعار و روایاتی در باب مناجات با خدا.

جلسه ۵۰: مقام ولایت/ شب آخر ماه رمضان/ دعای سحر ماه رمضان

جلسه ۵۱: شرح خطبه‌ی «عبادالله ان من احب عباد الله الیه..» از نهج البلاغه

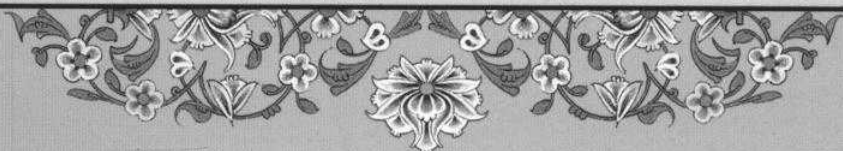
جلسه ۵۲: ادامه شرح خطبه‌ی «عبادالله ان من احب عباد الله الیه..» از نهج البلاغه

جلسه ۵۳: مواعظ منتخب (روایاتی از ارشادالقلوب در باب حکم و وصایا)

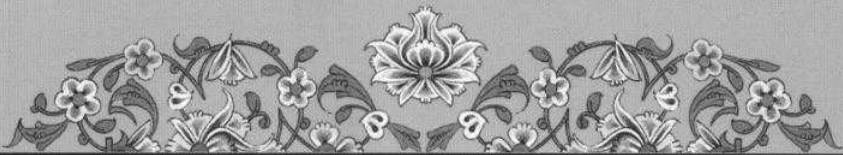
- جلسه ۵۴: ابتلائات مؤمن / خوف مؤمن نسبت به قبولی اعمال / امید باطل به رحمت خدا بدون عمل
- جلسه ۵۵: اهمیت عمل صالح با امید به رحمت الهی / قطع تعلقات از غیر خدا برای استجابت دعا / توسل به ائمه^(ع)
- جلسه ۵۶: مقام مراقبه
- جلسه ۵۷: نشانه‌ی ولی خدا / اوصاف شیعیان / اهمیت خدمت به مردم
- جلسه ۵۸: شرایط استجابت دعا
- جلسه ۵۹: ادامه‌ی بحث دعا / عباراتی از نهج البلاغه
- جلسه ۶۰: مه‌سبیهی اعمال / ابتلائات و گرفتاری مؤمن / مواعظی در ترک دنیا و اقبال به آخرت
- جلسه ۶۱: عظم ربی توجهی به دنیا / اهمیت تقفه در دین / واعظی در درون انسان / عباراتی از ارشادالقلوب
- جلسه ۶۲: ای مواعظ ارشادالقلوب / عواقب توجه زیاد به دنیا
- جلسه ۶۳: داستان زناحق (رسته کردن بافته‌ها) / اوصاف انسان عاقل و غیر عاقل
- جلسه ۶۴: یاد مرگ / نکمت / استقامت / عشق یعقوب به یوسف علیهما السلام / آثار و نشانه‌های محبت الهی
- جلسه ۶۵: تفسیر آیه «یاایها الذین آمنوا اتوا الله وقولوا قولاً سدیداً» / حب الهی
- جلسه ۶۶: حب الهی / علامت دوست پروردگار
- جلسه ۶۷: ده هدیه برای بعد از مرگ
- جلسه ۶۸: موانع نزول حکمت بر قلب / برنامه یزی / سحر کیم / روایاتی در باب مواعظه
- جلسه ۶۹: امامت و جانشینی پیامبر^(ص)
- جلسه ۷۰: زهد و بی‌رغبتی به دنیا / مراقبه / ریاضت / نوشتن / بهای برای حفاظت خانه از دزد
- جلسه ۷۱: اهمیت و فضائل ماه رجب
- جلسه ۷۲: فضیلت و اعمال ماه رجب
- جلسه ۷۳: ورع
- جلسه ۷۴: ادامه‌ی بحث ورع / مناظره جاثلیق عالم نصاری راجع به خلافت و جانشینی پیامبر^(ص)
- جلسه ۷۵: توجه انسان به معایب خود / آداب و شرایط روزه / وصایای پیامبر^(ص)
- جلسه ۷۶: برکات حب پروردگار به بنده / توجه انسان به عیب‌هایش و غفلت از خوبی‌هایش
- جلسه ۷۷: شب‌زنده‌داری در شب قدر / غیبت
- جلسه ۷۸: آثار و برکات حب الهی / توسل به حضرت علی اصغر^(ع) برای گرفتن حاجت
- جلسه ۷۹: آداب ورود به مسجد و آماده شدن برای عبادت
- جلسه ۸۰: سنگینی داغ مصیبت حضرت علی اصغر^(ع) بر اهل بیت^(ع)
- جلسه ۸۱: شرایط استجابت دعا / لحظات آخر عمر مبارک امیرمؤمنان^(ع)

- جلسه ۸۲: مباحثی راجع به قلب از کتاب جامع السعادات
- جلسه ۸۳: شرایط و آداب دعا/ روضه‌ی ابا عبدالله^(ع) در شب نوزدهم رمضان
- جلسه ۸۴: شرایط دعا/ اشتیاق پروردگار به توبه‌ی بنده‌ی گنهگار
- جلسه ۸۵: ورع و مراقبه
- جلسه ۸۶: جهاد با نفس/ لذت عبادت و مناجات با پروردگار
- جلسه ۸۷: شب بیست و یکم ماه رمضان/ نصایح امیرمؤمنان^(ع)
- جلسه ۸۸: حب 'هی/ اهمیت هدایت انسان‌ها/ غیبت
- جلسه ۸۹: ان ' غیب ' نور الهی در قلب/ بهره‌بردن از نفحات الهیه
- جلسه ۹۰: توبه / نصوح/ سه خصلت از خدا برای تائین
- جلسه ۹۱: خطبه پیام^(ص) در^(ص) به ماه رمضان
- جلسه ۹۲: محاسبه‌ی ن
- جلسه ۹۳: روایاتی از اصول کافی در^(ص) ث قرآن، مسجد، توبه و استغفار
- جلسه ۹۴: توبه و استغفار/ آثار منفی^(ص) ث قلب
- جلسه ۹۵: مراقبات ماه ذی‌حجه
- جلسه ۹۶: قبر و قیامت
- جلسه ۹۷: قبر/ دعای صباح
- جلسه ۹۸: اشعاری در مناجات با پروردگار/ عنایت امام‌رضا^(ع) با یک شعر
- جلسه ۹۹: بندگانی که به حال خود رها شده‌اند/ شفاعت محمد و آل^(ص) علیهم السلام
- جلسه ۱۰۰: آیات، دعاها و اشعاری در مناجات/ برکات پیامبر^(ص) در سال^(ص) وفات
- جلسه ۱۰۱: عرضیه‌ی اعمال بر پیامبر و ائمه^(ع) علیهم السلام
- جلسه ۱۰۲: دعا و تضرع
- جلسه ۱۰۳: آثار منفی تعلق قلب به دنیا/ مباحثات پروردگار به شب‌زنده‌داران/ معرفت و توحید^(ص) بی
- جلسه ۱۰۴: تاریخ امام‌جواد^(ع) و بیاناتی از ایشان
- جلسه ۱۰۵: مراقبات ماه محرم/ اوصاف شیعیان
- جلسه ۱۰۶: نفحات الهیه/ معرفت خدا/ اهمیت مراقبه
- جلسه ۱۰۷: محاسبه در ماه رمضان
- جلسه ۱۰۸: قرائت سوره عنکیوت و روم در شب ۲۳ رمضان/ مرگ با گناهان
- جلسه ۱۰۹: علم خدا/ مصائب سیدالشهداء^(ع)

جلسه ۱۱۰: داستان حضرت یونس / فقراتی از دعای مکارم الاخلاق

جلسه ۱۱۱: علم و علماء

جلسه ۱۱۲: اوصاف اولیاء الهی

جلسه ۱۱۳: اوصاف اولیاء الهی

جلسه ۱۱۴: بشارت به مؤمن در دنیا و آخرت / لحظات جان دادن مؤمن

جلسه ۱۱۵: عباراتی از نهج البلاغه

جلسه ۱۱۶: عباراتی از نهج البلاغه / آثار مبارزه با نفس

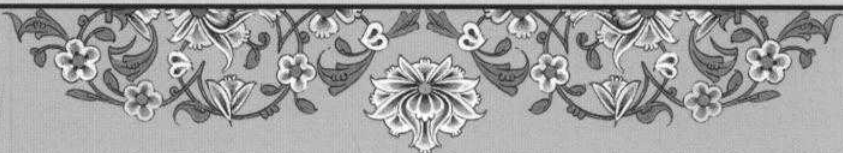
جلسه ۱۱۷: سار و نفس

جلسه ۱۱۸: مدهی محبوب خدا (خطبه‌ای از نهج البلاغه)

جلسه ۱۱۹: نیکان / خست و یکنواختی

جلسه ۱۲۰: حقیقه تقوی

جلسه ۱۲۱: تراحم دنیا و آخرت / بهره‌مند شدن از نعمت‌های پروردگار در راه طاعت و بندگی

مقدمه

کسانی که در جلسات اخلاق مرحوم آیت‌الله حق‌شناس^(ره) شرکت داشته‌اند، به یاد دارند که ایشان مباحث خود را از روی دست‌نوشته‌هایی قرائت می‌نمودند که مطالب آن‌ها را بر اساس مطالعات خود تهیه و مکتوب نموده بودند.

این نوشته‌ها در زمان حیات ایشان بنا بر درخواست آقای محمد جعفری (یکی از شاگردان ایشان)، به ناگذازر گردید و بعد از رحلت این عالم ربانی، تصویربرداری شده و در اختیار حقیر قرار گرفت.

در تابستان سال ۹۳، بزرگوار شمس‌ی مصادف با رمضان سال ۱۴۳۵ هجری قمری کار بازخوانی این دست‌نوشته‌ها را آغاز گردید که پس از مأخذیابی و مقابله با منابع اصلی، اینک جهت تقدیم به تمامی دربارداران معارف ناب اهل‌بیت، آماده گردیده است. در اینجا لازم است توجه خوانندگان عزیز را به چند نکته معطوف داریم:

۱- در تهیه‌ی این اثر سعی بر حفظ اصالت دست‌نوشته‌ها بوده است و لذا تنها در حد ضرورت و فضای محدود موجود در هر صفحه به برخی توضیحات اشاره گردیده است.

۲- این کتاب مجموعه‌ای از آیات منتخب قرآن، تفسیرهای مختلف، عباراتی از نهج البلاغه و برخی از شروح و تفاسیر آن، صحیفه‌ی سجادیه، مجموعه‌ای از روایات معصومین در موضوعات مختلف و همچنین گزیده‌ای از مطالب کتب حدیث و فقه و برخی اشعار فارسی و عربی می‌باشد که در برخی موارد فهم آن‌ها برای عموم مقدور نبوده و نیازمند استاد می‌باشد که برای حل این مشکل، مطالعه‌ی کتب تفصیلی همچون زملک تا ملکوت و مراجعه به نرم افزار مجموعه آثار ایشان پیشنهاد می‌گردد.

۳- برخی توضیحات و اضافاتی که در این کتاب درج گردیده است، در میان علامت [...] و با قلم کوچک‌تر قرار گرفته است تا هیچ‌گونه اشتباهی با اصل دست‌نوشته‌ها برای خواننده‌ی کتاب حاصل نگردد.

۴- جلد اول این کتاب که در پیش روی شماست، در ۱۲۱ جلسه آماده گردیده و مناسب است که به عنوان کتاب درسی جلسات اخلاق، توسط اساتید بزرگوار اخلاق تدریس شود تا مورد استفاده عموم مردم و بخصوص طلاب و دانشجویان مشتاق عرفان اصیل شیعی قرار بگیرد.

۵- بدون شک هیچ اثری خالی از عیب و نقص نبوده و انتظار می‌رود که اساتید و بزرگان اخلاق عذر کوتاهی و تقصیر ما را پذیرا بوده و با نظرات و پیشنهادات خود و تماس یا پیامک به شماره تلفن: ۰۹۱۲-۳۵۰۴۳۸۷ ما را یاری نمایند.

۶- جهت سهرنت مهم ما ب این کتاب، در صورت توفیق الهی شرح تفصیلی این کتاب بر اساس جلسات اخلاق ما در آیت الله حق شناس، در آینده تهیه و منتشر خواهد گردید.

غلام حسن بخشی

شماره ۱، ذی الحجه ۱۴۳۶ - شهر مقدس قم

